18-ter Jahrgang Nr. 55. Jüdische Pester Zeitung. Mittwoch, 12. Mai 1886.

Redaction u. Administration
befinden sich:
BUDAPEST.
Hochstrasse Nr. 1.
Pränumerations-Preis:
Für Oesterreich-Ungarn
Ganzjährig 8 Gulden öst. W.
Halbjährig 4 Gulden öst. W.
Vierteljährig 2 Gulden öst. W.
Für's Ausland
Ganzjährig 9 Guld. — kr. ö. W.
Halbjährig 4 Guld. 50 kr. ö. W.
Vierteljähr. 2 Guld. 25 kr. ö. W.
Pränumerationen
werden jeden Tag entgegengenommen.
Annoncen werden nach aufliegendem Tarif berechnet.

יודישע
פּעסטער צייטונג

פּאָליטישעס אָרגאַן. ערשיינט וועכענטליך דריימאל.

רעדאקציאָן אונד אדמיניס-טראציאָן בעפינדען זיך:
בודאפּעסט,
האָכשטראסע נומ׳ 1,
פּראַנומעראציאָנס-פּרייז:
פיר אָסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 8 גולדען עסטר. ווע.
האלביעהריג 4 גולדען עסטר. ווע.
פֿירטעליעהריג 2 גולדען עסטר. ווע.
פֿירס אויסלאנד
גאנציעהריג 9 גולד. — קר. עֶ. ווע.
האלביעהריג 4 גולד. 50 קר. עֶ. ווע.
פֿירטעליעהר׳ 2 גולד. 25 קר. עֶ. ווע.
פּראַנומעראציאָנען
ווערדען יעדען טאג ענטגעגענגענאָממען.
אנאָנצען ווערדען
נאך אויפֿליעגענדעם טאריף בערעכנעט.

בודאפּעסט, מיטטוואָך ז׳ אייר התרמ״ו. — Erscheint wöchentlich dreimal. — אכטצעהנטער יאהרגאנג נר. 55. 1886.

ווירד דער קריעג אויסברעכען?

וויר מאסען אונז ניכט אים ענטפֿערנטעסטען איינע פּראָפֿעטענגאבע אן, נאך אללדעם אבער וואס בּיזהער געשעהען, זאָוויא נאך דעם גענענ־ווארטיגען צושטאנדע דער דינגע, זינד וויר ענט־שיעדען דער מיינונג, דאס עס צום אויסבּרוכע איינעס קריעגעס צווישען דער טירקייא אונד גריע־כענלאנד ניכט קאָממען ווערדע.

וויא איזט דיעזן אייגענטליך דיא היטציגע לאגע געשאפֿפֿען וואָרדען? דיא גראָסמאכטע, אין ערסטער רייהע ענגלאנד. דער גראָסטע וואָהלטהאטער גריע־כענלאנדס, דעם דיעזעס זיינע אונאבהאנגיגקייט אונד גענענווארטיגע גראָסע פֿערדאנקט, וואָללטע ניכט דאס דעם מאניגפֿאַך דורך דיא טהאטענלוסטיגע אונד גראָסזיכטיגע פּאָליטיק דעם געגענווארטיגען מיניסטערפּרעזידענטען דעליאניס. אין קריעג צווי־שען גריעכענלאנד אונד דער טירקייא ענטשטעהע. דער יעדענפֿאללס נור דיא באָזעסטען פֿאָלגען נאך זיך ציעהען ווירדע.

דאנן בלייבט גריעכענלאנד אין איינעם זאָל־כען קריעגע זיך זעלבסט איבערלאססען, זאָ איזט עס געוויס, דאס דיא האלבע מיליאָן טאפּפֿערער טירקען, דיא אונגעפֿאהר אויס 120000 מאנן בע־שטעהענדע גריעכישע ארמעע, אין וועניגען טא־גען אויסאיינאנדער טרייבען אונד דען טירקישען האלבמאנד ווענדליך אין אטהען אויפֿפֿלאנצען ווירדען, אונד דאס וויל קיינע איראָפּאישע מאכט צוגעבען. ערהאלט אבער גריעכענלאנד איינען פֿערבינדעטען, דיא עס דורך איינען אויפֿשטאנד דער גריעכישען בעפֿעלקערונג אין דען טירקישען פּראָווינצען, דיא עס דורך איינע אויסוואָרטיגע מאכט, זאָ איזט דיא אָריענטאלישע פֿראגע וויעדער אין איהרער גאנצען גראָסע אויפֿגעראָללט אונד דיא פֿאללשטאנדיגע פֿערדראנגונג דער טירקייא אויס איראָפּא שפּריכ־ווייז געמאכט. דיעזע עווענטואליטאט אבער קאָננטע איינען איראָפּאישען קריעג נאך זיך ציעהען; ניכט דער ווידערשטאנד דער טירקייא, זאָנדערן דער האדער דער ערבען. סערביען, בולגאריען, גריעכען אונד רומאנען ווירדען אינאנדער אין דיא האארע פֿאָללען, נעבען דעם קאמפּפֿע דער קליינען קאמע עס אבער אויך צו איינעם קריעגע דער גראָסען, דיא אָסטערייך-אונגארן, רוססלאנד אונד ענגלאנד, אין צווייטער רייהע אויך איטאליען אונד פֿראנקרייך יעדער פֿיר זיך דיא ערבשאפֿט בעאנשפּרוכען ווירדע.

דיעזע עווענטואליטאט מאכטען אבער דיא גראָסמאכטע מאָגליך וויט הינטערטרייבען אונד דא־רום דירפֿטע דער סערביש־בולגארישע קריעג קיינע גראָסערען דימענזיאָנען אנגענאָממען, אונד דארום דארף עס שטעטס צו איינעם גריעכיש־טירקישען קריעג ניכט קאָממען.

דאס אבשפּערען גריעכענלאנדס דורך דיא גראָסמאכטע האט צור אבדאנקונג דעס קריעגסמיני־סטער דעליאניס געפֿיהרט, אין אנדערער שטאאטס־מאנן ווירד אן זיינע שטעללע טרעטען. אב דער יעטצט טריקופּיס, ריקאקיס מאטראפּולאס. מאַנגאקים אָדער פּאפּאַקאלאפּולאס *) הייסען ווירד,

*) איינער דער הערוואָרראגענדען ווירד וואהל דיא קאַ־בינעטסבילדונג איבערנעהמען, וויא זיך אבער דער אַרמע לעזער אין דיעזע שוועריגקייטען נאמען געוואָהנען ווירד, דאָ־ריט קימערט זיך נימאנד. דיא העררען זאָללטען דאך שאָן מאנשליכערע נאמען האבען.

דאס איזט וואָהל נעבענזאכליך, אבער ער ווירד דיא פֿאן דען מאכטען געפֿאָרדערטען גאראנציען דער אבריסטונג געבען, אונד דיא בלאָקאדע זאָמט דער גאנצען גריעכישען קאמאָדיע ווירד באלד דאריף איהר ענדע נעהמען.

וויא ווערדען דיא לאנדשטורממאנגער איינ־עריהט אונד פֿערווענדעט ווערדען?

(אויס דעם אבגעאָרדנעטענהויזע.)

דאס נייע לאנדשטורמגעזעטץ, דאס אים אלל־געמיינען בערייטס אנגענאָממען איזט אונד איבער דעססען איינצעלנע פּאראגראפֿען ווית דרייא טאגען דעבאטטירט ווירד. איזט פֿאָן זאָ גראָסער וויכטיגקייט פֿיר אללע שיכטען דער געזעללשאפֿט, דאס וויר עס פֿיר נאָטהווענדיג האלטען איבער דיא וויכטיגערן מאָמענטע דער שפּעציאלדעבאטטע אויספֿיהרליך צו בעריכטען.

גלייך בייא דעם § 1 האט דער אבגעאָרדנעטע פֿ ע נ י וו ע ש ש י איינע צוזאטץ (אמאנדעמאן) איינגערייכט. דער אויך אנגענאָממען וואָרדען איזט, וועלכער דיא רעגיערונג אנוויזט, בייא אנדערען שטאאטען דאהין צו ווירקען, דאס דיא לאנדשטורמ־מאנגער דיעזעלבען פֿאלקערעכטליכען פּאָרטהיילע געניעסען, וויא דיא רעגעלמאסיגען טרופּפּען. עס איזט נאמליך אין גענף (שווייץ) איין פֿערטראג דער זאממטליכען איראָפּאאישען מאכטע געשלאָס־סען וואָרדען (וועלכעם אויך דער סולטאן אונד דיא נאָרדאמעריקאנישען שטאאטען בייגעטרעטען זינד), נאך וועלכעם געוויססע מאָרדערישע שיעסוואפֿפֿען אים קריעגע ניכט געבּרויכט, דיא געפֿאנגענען ניכט גרויזאם בעהאנדעלט, אונד שפּיטאלער, מיליטארצ־טע, פֿערבאנדפּלאצע, פֿערוואונדעטע ניכט בע־שאָססען ווערדען דירפֿען. דיא רעגיערונג מאָגע אלזא שטרעבען, דאסס אויך דען לאנדשטורממאנ־נערן דיעזע שאָנונג צו גוטע קאָממע.

בייא § 2 וועלכער פֿאָן דען לאנדשטורמ־פֿפֿליכטיגען האנדעלט, שפּריכט ס ע מ נ ע ט ץ דאפֿאָן, דאס דיא האָנוועדאָפֿפֿיציערע נור שווער איוואנגעליען קאננען, וייל פֿיעלע אָפֿפֿיציערע דער געמיינזאמען אַרמעע צו דען האָנוועדס איבערטרע־טען אונד איינען גייסט מיטבּרינגען, דער ניכט אונ־גאריש איזט.

לאנדעספֿערטהיידיגונגסמיניסטער פֿ ע י ע ר־וו א ר י זאגט, דאס עס ניכט מהגלוך וואָרע, וועגען זיך אויסגעצייכנעטע אָפֿפֿיציערע צום איבערטריטט מעלדען, דיא צורעקצוציעהען. איבריגענס איזט יעדער, דער אין דיא האָנוועדשאפֿט פֿערזעטצט ווירד, אין אונגארישער שטאאטסבירגער. אין אונגארן, אונד געוויסס אויך פֿאָן אונגארישער געזינגונג. קאָממען זיא דאך ניכט אימער מיט דעם „דייטשען גייסטע״ אין קאָננטע אין דער אַרמעע נור דען גייסט דער פֿפֿליכט, וויעדער איינען דייטשען, נאך איינען טשעכישען אָדער אנדערען גייסט.

דער אנטראג סעמנעטץ וואורדע אבגע־לעהנט. —

ווילאָס נ י ל נ ע ר פֿראגט, אב דיא לאנד־שטורממאנגער אסענטירט ווערדען, זאָבאלד דאס געזעטץ אין קראפֿט טריטט, אָדער ערסט דאנן, ווענן מאן זיא ברויכט. אים ערסטען פֿאללע ווירדען דיא בירגער אים פֿריעדען בעלאסטיגט ווערדען; אים צוויי־טען פֿאללע וואָרע עס אונמאָגליך זיא אים פֿריעדען צו אָרגאניזירען (איינצוטהיילען).

דער מיניסטער גיבט פֿאָלגענדע אויפֿקלאָרונג: אים פֿריעדען ווערדען דיא לאנדשטורמפֿפֿליכטיגען ווערדער אססענטירט, נאך צור קאָנטראָללפֿערזאממ־לונג איינבערופֿען. אים פֿאללע איינער מאָביליזירונג, ווענן דיא רעזערוויסטען אונד בעאורלויבטען איינ־בערופֿען ווערדען, ווערדען דיעזע אָרצטליך וויזיטירט. דאמיט דיעס ניכט אללצו לאנג דויערע, ווערדען דיא לייטע בעפֿראגט, אב איינער איין געברעכען האבע? דיא זיך מעלדען, ווערדען אונטערזוכט, דיא אנדע־רען ניכט. זאָ ווירד עס אויך מיט דען לאנדשטורמ־מאנגערן געשעהען אים פֿאללע איינער איינבערו־פֿונג. אים פֿאָרהיניין ווערדען נור דיא איינגען איינ־געטהיילט ווערדען, דיא איינע 12-יאהריגע דיענסט־צייט הינטער זיך האבען, אונד געזונד זינד. דיעזע ווערדען דיא ערסטע קלאססע דעס לאנדשטורמעס בילדען, דיא אנדערען ווערדען ערסט אים בעדארפֿס־פֿאללע איינבערופֿען. זאָ ווירד דיא בעפֿעלקערונג אהנע יעדע בעלאסטיגונג אים פֿריעדען בלייבען.

נון קאם דער § 4 אן דיא רייהע, דער פֿאָן פֿיעלען זייטען שטארק אנגעפֿאָכטען וואורדע. דיעזער לויטעט: „ד ע ר ל א נ ד ש ט ו ר ם וו י ר ד א י ם ג ע ב א ָ ט ע ן א ו י ף ב ע פֿ ע ה ל ז ע. מ א י ע ס ט א ט נ א ך פֿ ע ר נ ע ה מ ו נ ג ד ע ם מ י נ י ס ט ע ר ר א ט ה ס ד ו ר ך ד ע ן ל א נ ד ע ס פֿ ע ר ט ה י י ד י ג ו נ ג ס - מ י - נ י ס ט ע ר, א י ן ז אָ ל כ ע ר ט ע נ ג ע, א ל ס ע ס ד י א ל א נ ד ע ס א י נ ט ע ר ע ס - ס ע ן ע ר פֿ אָ ר ד ע ר ן.״

אין דיעזעם § וואָללען מעהרערע דיא אומגע־הונג דער רעכטע דעס רייכסטאגעס ערבליקקען, וועסהאלב מעהרערע צוזאטצע בעאנטראגט ווערדען; זאָ פֿאָן פֿראנגין כ אָ ר י ן, דאניעל א י ר א נ י. דער מיניסטער ערקלארט זיך, דען פֿאָן כאָרין גע־שטעללטען צוזאטץ אנצונעהמען, וועלכעס אויך דיא מאַיאָריטאט טהוט. דאס אמאנדעמאן כאָרינס לוי־טעט וויא פֿאָלגט:

„דיא איינבערופֿונג דעס לאנדשטורמעס גע־שיעהט אים פֿאללע איינעס דראָהענדען אָדער אויס־געבראָכענען קריעגעס אויף בעפֿעהל זיינער מאיעס־טאט נאך פֿערנעהמונג דעס מיניסטערראטהעס אים וועגע דעס לאנדעספֿערטהיידיגונגסמיניסטערס פֿיר דיא דויער דעס קריעגעס אונד אין יענעם אומפֿאנ־גע אלס עס דיא אינטערעססען דער לאנדעספֿער־טהיידיגונג ערפֿאָרדערן.״

געסטערן, דיענסטאג, וואורדע דיא שפּעציאל־דעבאטטע פֿאָרטגעזעטצט. בייא § 5 רעגנעטע עס פֿאָרמליך פֿערבעססערונגספֿאָרשלאגע, פֿאָן וועל־כען צווייא, א י ר א נ י ק ס אונד ט א ט ה ס אנגענאָממען וואָרדען זינד: דאס נאמליך צור ער־גאנצונג דעס העערעס אונד דער לאנדוועהר נור אבגעריכטעטע שטורמאבטהיילונגען פֿערווענדעט ווערדען, אונד דאס נעריכטעטע האָנוועדס נור צו דען האָנוועדס אונד דיא איבריגען שטורממאנגער נור צו אונגארישען טרופּפּען איינגערייהט ווערדען דירפֿען. —

§ 6 בעזאגט, דאסס דיא מאנגשאפֿט דעס לאנדשטורמס דען דיענסטעס־ אונד שטראפֿפֿאָר־שריפֿטען דעס מיליטאָרס אונטערליעגע. דער אבגע־אָרדנעטע ב ע א ט ה י פֿערלאנגטע אין נייעס,

דײַטשלאַנד אונד דאָס ײדענטהום צו פֿערלאָסען, אײַדעם ער האָפֿפֿט, אַלס לוטהעראַנער אונד אַן פֿראַנקפֿורט מעהר פֿיר דיא פֿײַהײט דער דײַטשען אונד דער ײדען ווידערקען צו קאָנען. ער שרײַעט דאָ, מאָלס איבער זיך זעלבסט: „דאָס איך אַלס ײדע געבאָרען, דאָס האָט מיך גיי ערבשעדט געגען דיא דײַטשען. איך וואָרע יא נײַט ווערטה, דאָס לכם דער זאָנגע צו געניעסען, ווען איך דיא גראָסע גנאדע, דיא מיר גאָטט עײַגעזעטצט, מיך צוגלײַך אין דײַטשער אונד אין ײדע ווערדען צו לאָסען, מיט שנאָרעס מורדען בעצאָהלטע — ווענען אײנעס שאָפֿטעס, דען איך אימער פֿעראַכטעס, ווענען לײדען, דיא איך לאַנגסט פֿערשמערצט. נון איך ווײס דאָס אַ נ ג ע ר ד י ע נ ט ע גלײַכ צו שאָטצען, צוגלײַך אין דײַטשער אונד אין ײדע צו זײַן, נאָך אַללען טוגענדען דער דײַטשען שטרעבען צו מאָנגען אונד דאָך (אַלס ײדע) קינגען איהרער פֿעהלער צו טהילען. יא ווײל איך דיא שקלאַפֿעריא געלערנט, דאָרום פֿערשטעהע איך דיא פֿײַהײט בעסער אַלס איהר. יא ווײל איך אין קינגעס פֿאַטערלאַנד געבאָרען, דאָרום ווײסע איך אין פֿאַטערלאַנד דײַסער אַלס איהר. אונד ווײל מען גערבטשאַרט נײַט גראָסער וואָר, אַלס דיא ײדענגאָסע, אונד הונגער דער פֿערשלאָסענען טהירען דערזעלבען פֿיר מיך דאָס אײַסלאַנד בעגאָנען, גענגע מיר דיא שאַרט איך נײַט מעהר צו פֿאַטערלאַנד, נײַט מעהר אין לאַנדגעבעט, נײַט מעהר אײנע פֿראָוויגען; נור דאָס ג אַ נ ג ע ר פֿאַטערלאַנד גענגט מיר, זאָוויס זײַנע שפֿראַכע דײַטש, אונד האָטטע איך דיא מאַכט, איך דולטעטע נײַט דאָס איך נור אײנע האַנדבײַשע גאָסע אײנען דײַטשען שטאַם פֿאַט אַנדערען טרעגענע.“

אום דיא לעטצטען וואָרטע צו פֿערשטעהען, מוס מאַן ווײַסען, דאָס האָמאַלס אין דײַטשלאַנד נײַט ווענגער אַלס 36 פֿירסטען רעגירטען, פֿאַן וועלכען ערער ײנע גרענצען בעראָבען לעבט.

דיא פֿראַנצאָזען זײַנד שטאָלץ דאַרײַף, דאָס זיא דען בײדען גראָסען דײַטשען ווידען הונגע אונד באַרנע אום לעבען אונד אום מאַרע אײנע ציפֿלײַכ אונד רוהעשטאַטטע בעטען הוראָפֿען: דעם גראָסען דײַכטער אונד דעם גראָסען שרײַפֿשטעללער, בײדע קאָמפֿעפֿר פֿיר פֿײַהײט אונד פֿיר מענשענרעכט!

דײַטשע בוכען אבער שפֿרעכען דעם אונגען ײדישען שאַמעס דאָס רעכט אָב, אין דײַטשלאַנד דײַטשע צו ווען, עבענזאָ ווײַ עס אײנגלישע בוכען דען אינגלישען ווידען גענגאָבער טהון. א. שש.

„געזעגנונגסטרכטערײַט דעם ײדישען שאַמעס.“

(אום דעם בוכע דעם רוסשע יאָזעף אַן ווערטהײמער.)

III.

צאַהלרײַך זײַנד דיא פֿאַללע, אין וועלכען פֿערפֿאָלגע פֿראַנצאָזישע גײַסטלײַכע (אין דען יאָהרען 1792 בײַ 1794) אײדרע לעבענס־ווערשטיג ווידען צו פֿערראַנגען האָטטען. מאַן מוס צוגעבען, דאָס דיא ווידען זײַך דורך דיא נעגען דיא הערשענדען פֿאַראײַנטהײַלע נײַכט בעאָרדען לעבען, איך דיא הײַטיגען פֿערפֿאָלגונגען ערוועקקען אין דען ווידען נײַכט האָפֿפֿנונג אונד בײַטשערקײַט.

דאָס הוזאַראַטפֿאַללע בעגעגנען ײדישע אָרטשע קינגען ערעראַנען. עס לעבען דאָרען דער צו דער אַללגעמײנען מענשענרעכטע נאָטלער־ענגען לעבען, וועלכע אין ערעם אײנצעלנען מענשען נור דען מענשען ערהען. וווּ עס צו הערפֿען אונד צו ערשטען גלט.

דיא ו ו ר ג ע ן ווער פֿאַטראָטען אונד גאַנגען מיט לעבען אונד טרײַע דעם לאַנדע אָן, אין וועלכעס זיא געבאָרען וואָרען, אונד צוואָר אײַך דאָרט, ווא זיא נײַט אַלס גלײַכבערעכטיגטע בורגער בעהאַנדעלט ווערדען, ווא עס זיך אַס דאָס וואָהל דעס פֿאַטערלאַנדעס האַנדעלט, דאָרט שײַעט דער ווילע וועלע נאָך בלוט.

אום צײַטען לאַפֿטער רוהעס בובעס ווערען דען דיא לוטהעראַנען דער ווידע אײַף פֿערשערפֿענען געבעטען. הערפֿאָרגעראָבען, נאָך לאַנגע בעפֿאַר דאָס ײדישע ריך צערשטאָרט וואָרדע, גרינדעטען דיא ווידען פֿאַלאַנען. דיא בעגרינדונג אײנער רײַנען גאָטטעס־ אונד ווטענלעהרע אוז דאָס עוויג דענקווירדיגע ווערק דער ווידען. דאָס אַללען וואָרע גענגע, אום דען ווידען אינפֿערנאַלע הונגבאַרקײַט צו קוט דער אונדערען פֿאַללער צו זכען. אבער שטאָטט דעסען וואָרדען דיא ווידען יאָהרהונדערטען פֿערפֿאָלגט אונד ווערען דיא הײַטיגע נאָך צום טהײל גאָהאָסט. טראָטצדעם האָבען דיא ווידען אײַף אונדערעס ווענע בערײַטגעדען אנטהײל אַן דעם פֿאַרשרײַטטע דער מענשהײט. עס גיבט קום אײן ווייסגעשאָפֿטלײכעס געבעטע, אײַף ווערעס דיא נײַכט הערפֿאָרגעגרעס געלײַסטע האָטטען, שאָן אין דען ערסטען יאָהרהונדערטען אונערער צײַטרעכנונג האָבען דיא ווידען דאָס שטרײַבען דער פֿיראַלאַנען פֿערבײַטטע. בעגאַנדערס האָבען דיא זיך אין שאָטצען צײַטען אום דיא לעהרען דער אַראַבישען פֿילאָזאָפֿען האָבפֿערדיגט געמאַכט.

(ווירד פֿאָרטגעזעטצט.)

נעשעפֿטסבערײַכט

נעשײדעגעשעפֿט, ווײַצען וואָר אָנגעסטען פֿיעל צו מאָרגען נעבראָכען, דיא קוספֿלוס וואָר שוואָר. — מעהל, וואַרדען פֿערקוופֿט. —

האָרן 6,25 — 6,50 גולד.

גערסטע, פֿוטטער־וואָאַרע 5,20 — 6,60 גולד; מאַלצ־וואָאַרע 6,90 — 8,30 גולד.

האָפֿער. 6,45 — 6,90 גולד. פֿער מאַסטע.

קוקורײַז 5,35—5,40 גולד.

טערמינע־געשעפֿט. ווײַצען פֿער הערבסט 8·28—8.30 גולד. האָפֿער פֿער הערבסט 6,21—6·23 גולד. קוקורוץ פֿער מאַיזגי 1886, 5.43—5.45 גולד.

מעהל־פֿרײַזע (פֿער 100 קילאָגראַם אַמסט זאַק פֿרײַע אַב פֿעסט:) נומ׳ 0: 16 גולד. 80 קר. נומ. 1: 16 גולד. 20 קר. נומ. 2: 15 גולד. 60 קר. נומ. 3: 14 גולד׳ 80 קר. נומ. 4: 14 גולד. — קר. נומ. 5: 13 גולד. 20 קר׳ נומ. 6: 12 גולד. 30 קר. נומ. 7: 11 גולד. 80 קר. נומ. 8: 11 גולד. 20 קר. נומ. $8^{1}/_{2}$: 10 גולד. — קר. נומ. $8^{3}/_{4}$: 7 גולד. 80 קר. פֿײַנע קלײַע 3.90 גולד. גראָבע קלײַע 3 גולד׳ 80 קרײַצער.

הײַזענגפֿרײַטטען: ערבסען אינגאַרישע 9—16,50 גולד. לינזען —9.—16 גולד. פֿיאָלען גראָסע ווײַסע נײַע 7. — 7,50 גולד. צוויעבעל־באָהנען 10,50 גולד. יאָהע הײַזע 5—5,75 גולד. הײַזע בײַנען 9. — 9,50 גולד. מאָהן גרײַזע 35 גולד. בלוטע 34 — 38 גולד. קומעל 55—60 גולד. ווײַקקען 8,50—8,75 גולד. האַנפֿזאָמען 7,75—8. גולד. (אַללעס פֿער 100 קילאָ.)

שפֿרײַטען. נײַע מעהראָרע אום קלײַנען —.25 גולד. אום גראָסען 24.75 גולד. אַלטע מעהראָרע 26,50 — 27, גולד. אַללעס פֿער 10000 לוטטער־פֿערזענדונג.

ציגעשטען. באָהנען וואָאַרע 16,96 גולד, פֿערבײַשע 10,50 גולד.

ציגעשטקען־מוס (לעקוואַר) נײַע פֿלאַמאָנישע 14.50 —14,75 גולד. באָהנען־, — גולדען

האָגע נעלײַשטערע 20—21 גולד. וואַכסהאָגע —. וואַכס 134—135 גולדען.

ציגער, האַפֿנאַרע —36 — 37. גולד. פֿעלליגע 34.50 —35,50 גולד. פֿיל־ע 33,50 —34, גולד.

נײַסע, 17 — 23; גולדען.

ווײַנשטײַן, 55—81 גולד. יע נאָך קוואַלײַטאָ.

רובאַר 29,50 גולד. פֿער מעטצע.

רעפֿס־קובען, 4,80 גולד.

אונשלײַטט, (חלב) 30 — 31, גולד.

לערער. נעפֿאָלטע פֿפֿנדערדע פֿאַן 28—34 ק׳ 166—168 גולד. אינגאַל פֿרײַהעטע מערצען פֿאַן 10—15 קילאָ, 162—164 גולד. ווײַטאַל פֿרײַהעטע מערצען פֿאַן 16—18 קילאָ 166—168 גולד אונד דײַטאַל פֿרײַהעטע מערצען 19—22 קילאָ 168—170 גולד. — אבטאָ־לערער: קוהנע נעגערבטע 5 — 6 קילאָ 220—225 גולד. נעגאָנע 7—9 קילאָ 200—210 גולד.

מאַרם־פֿערדע, נעגערבטע 6—8 קילאָ 360—375 גולד. בײַזונג 10—12 קילאָ 430—445 גולד.

הײַזען, פֿער־קילאָ פֿראַנקען אינגאַרישע אָפֿפֿנע הונטע — קילאָ צו 98 — 100 גולד. — דעטטע קוהנע־הונטע קילאָ 94 — 98 גולדען. — האַהנהונטע 9,50 — 11 גולד. פֿעטטהונען 112—115 גולד. פֿער 100 קילאָ.

ווײַנגעגעבע פֿרײַזע

ווײַנען, אונגאַרישע, 78—80 קילאָ 9.25 — 9.45 גולד. (אַללעס פֿער 3 מאָנאַט.)

האָרן (גײַגע), אינגאַרישע 71—73 קילאָ 7.20—, גולד. פֿער מעטצע.

גערסטע נײַע שע 60—64 קילאָ 7.25—8,25 גולדען.

קוקורײַז 5,90—6. גולדען. —

האָפֿער אונגאַרישער 6·80 — 7.90 גולדען פֿער מעטצע־צענטנער.

ווײַצענמעהל, נומ׳ 0: 16.50—17.50 גולד. נומ׳ 1: 15.25—17.25 גולד. נומ׳ 2: 14.—15.50 גולד. נומ׳ 3: 93,25 —13.50 גולד. (אַללעס פֿער 100 קילאָ.)

קאָרנמעהל, נומ׳ 1: 13.50 — 14.50 גולד. נומ׳ 2: 11.75—11. גולד. (פֿער 100 קילאָ.)

רובאַל —27.—27.50 גולדען פֿער 100 קילאָ.

שפֿרײַטען —24, גולד. פֿער 10000 לוטטער פֿערזענדונ.

לאָנדאָנער פֿאָנד 8־טען מאַי 1886.

בראָדפֿעסט	40	22	63	66
לינען	10	17	88	62
טרײַעסט	12	84	51	27

הערויסגעבער אונד פֿערראַנטוואָרטלײכער רעדאַקטאָר:
מ. סאַבאָלטשי

קאָנקורס.

אין דער אָרטשאַד, אײַזד. געמײנדע צו Abanj Szántó איזט דיא שטעללע אײנעס ווהר פֿאָרצײַלבען פֿאָרבעטערס, דער צוגלײַך שײַב וקרא דען מוס מיט אײנעס אַהרעס־גרעהלטע פֿאַן 400 פֿר. אַ. וו. פֿרײַער וואָהנונג, האַלבער שהטה אונד געבעבעמאָלמעגטען, פֿאַן רײַה מון הבעל צו בעזעטצען, רעפֿלעקטאַנטען, מיט צײַגנעסען אובער אַהרעס בעפֿאָהנונג מגאַזי ומנני פֿערזעהען, מוסען הײַער צו אײנעם פֿראַבעפֿאָרטראָג ערשײַנען, יעראָך ווערדען שפֿעטען נור דעם אָקצעפֿטירטען פֿערגעשעט.

הערמאַנן דעם בערג, פֿראַוועס.

דיא אײנפֿאַכע אונד האָפֿפֿעלטע

בוכהאַלטונג,

ווערכעללקונדע, מאַנפֿאַקטורענגעבונג, קאָרעספֿאָנדענצען עטצ. קאָנן מאַן זיך, אין פֿאָלגע ווינער לײַכטפֿאַסלײכען אונד פֿערלײַכטערטען אין לאָנגס־טענס 3 מאָנאַטען אנאַייגען בײַ

Karl Blau, Budapest,

Königsgasse 25.

פֿראָווינצשלער נעהמע אין גאַנצע פֿערפֿעלגונג, פֿאַסט בחכשר נמיר, מאַסיגער פֿײַס. אנפֿראַגען בעאַנטוואָרטע בעריטוויליגסט.

WILLERS GYÖRGY

Graveur

BUDAPEST, IV. Waitznergasse Nr. 11.

עמפֿפֿעהלט זיך צור אנפֿערטיגונג אַללער גראַווירארבײַטען אַלס:

ווענעל, וואַפֿפֿען, מאָנאָגראַמען.

דאַמען אונד האַנד־שטאַמפֿפֿלען, שטאַנגען, פֿינגען פֿלאַמבירצאַנגען, טפֿען־קאַפֿטען אונד נומעראַטאָרען, אַנגעלעגר, האַבערלקקפֿרעסען עטצ.

קוויטשוקשטאַמפֿיגליען

אונד מעטאַללשאַבלאָנען־פֿאַבריקאַנט.

ביערהאַללע.

דיא בעסטע אונד עלעגאַנטעסטע ביערהאַללע אײַף דער ווהר בעלעבטען אנדראַששטראַסע אײַס אונשטרײַטע דיא לאַנגסט בעראַנגטע פֿירמאַ לאַבלם. ווערכע אין אַלדער בשר דעשטרײַכאַ־צײַן דאָס בעסטע בײַער פֿערבאָפֿאַלנס. בעסטע בעדיענונג. בילליגע פֿרײַזע, שאָנע דאָקאַלמאָטען. אום צאַהלרײַכען בשפֿרוך בעטטעט

דאָכאַטטיגפֿפֿאַל

LÖBL M. Budapest, Andrássystrasse 15.

אײנאָלד מאָדען בראָאַטשטרײַ דאָנער

Budapest, Waitzner-Boulevard Nr. 5.

(אַן שכת אונד יום נעפֿעסטעס.)

עמפֿפֿעהלט זיך אַללען ענען, ווערכע דיא מרזרנע אַפֿלוכט דעם גראָבשטרײַטטענס צו ערפֿללען דאָכען. — ווערד שאָנע גראָבשטרײַנע אײַס מאַרמאָר אונד גראַנאַט זונד אין גראָסער אײַסוואָהל פֿאַראָא־שהנ. קאָרעקטע גראָבשרײַבונגען, ווערד שאָנע שרײַפֿטען מיט עכטער פֿערגאָלדונג ווערדען בעסטענס אײַסגעפֿירט.

Eigenthümer Witwe M. REIS. Herausgeber und verantwortlicher Redacteur: M. SZABOLCSI. Budapest Druck von Sam. Markus, Andrássystrasse Nr. 15.

האלטעס אין פּילסעפּעער דען בעזוך דעם רוסישען מאָנגולס א י נ ע ל י ש ט ר א ס, דער זאַמעט זיינעם סעקרעטאַר אין פאַלדער פאַראַדע זיינע אויפאַרטונג מאַכטע. דיא עהרענבעזיטיגונג געשאַה אין פאַלגע פ אַ ס צ אַ ר ע ן ע ר ה אַ ל ט ע נ ע ן ב ע- פ ע ה ל ס. דיא זאַכע ערדענטע גראַסעס אויפזעהען, דא נ ע ר א ד ע א י נ ג ל ש ט ר אַ ס איינער דערעינגען וואר. דיא דיא אַסטרומעלריאַטען געגען דען פּרעסען אויפצוברינגען זיך בעשטרעבטען אונד דער דעם פּרעסען ביזהער דיא געבוהרטע- דען עהרען גיבט ערזיעזען האט. מאַן פאַלגערט הערזיס, דאַס דער צאַר נגמעהר גערעגט איט זיינען שטגאַלען פערוואַנדטען אין גגאַדען אויפצוגעהמען.

* (כ ר י ס ט ע נ פ ע ר פ אַ ל ג ו נ ג) ערסט פאַר קורצעם זינד אין בונא אביבר 500 כרישטליכע פאַמיליען נעערדענעמעטצערט וואָרדען, גין קאַממען אייך איס צענטראַלאַפריקא נאַכריכטען, דאַס דיא מיסיאָנאַרע אונד בעמעהרטען כריסטען פאַן דען גראַסטען גלעפאַהרען בעדראָהט זינד.

* (ד י א א י ס ו י י ז י נ ג ע ן) דער פאַלען אויס פּרעסען דוערען פאַרט. אויס פערפאַססען נען מאָנאַט לאַנגטען אין גאַליציען 25 אויסגעזיעזענע פאַמיליען מיט 122 פערזאָנען אין, אויס גאַנצען זינד אין גאַליציען 507 אויס פּרעסען פערזאָנט פאַמיליען מיט 1434 פערזאָנען אויסגענאַממען וואָרדען. אין „תאָר!" דען וואָקקערען אונד אַעפערפּרעדיגען פאַלען אין גאַליציען

* (א י ן ש א נ ע ס א ל ט ע ר) לעטטען מאָנאַט איט דער פּרייא באַרבאַרא ק אַ ד ו ס אויס אַלטער פאַן 92 יאָהרען זאַמען ענטשלאַפען, דיא האַט דורך 65 יאָהרע אין דער דיעזע אָרטעס נאַך ריכטיגען 103 יאָהרע אַלטען עהעמאַנגעס, דערען מיטאַן קאָרבס (אייגעס אויגעל דעס „אַבריגעס דר. אַלטסאַנדער קאָהוט) אין גלקרוכער עהע גע- לעבט, אונד מעהר אַלס איין האַלבעס אָהרהונדערט אַלס העבאַממע געוויקט.

* (ד אַ ס ל י ס ט ש ל אַ ס ס ד ע ס ק אַ נ ג נ ס פּ אַ ן ב אַ י ע ר ן) איין דער דערענאיגזעל אויס דעמזעלבע פערזאיינגט אַללעס, וואַס קונסט אונד פּרונק איין אייגעס אויך פאַן נאַטור שאַפען אַרטפערזאיינגען קאָנן. פאַן דיעזעס דערפּרי- לינגען ביי דורך צום גראַסען טהיל דיא פינאַנ- ציעללע פערלעגענהייט קאָנג לוזוזעס דער, אונד דיא מיסטען טראַגען יעגען נטטבעצאַהלונג פאַן לעפערונגען אונד אַרבייטען זינד איין דיעזעס שלאַסס צוריקקעהרען. דיא מינגבער בלאַטטער בריגגען נון דיא נאַכריכטס, דאַס זינג מאָיסטאַט דאַיטער-קאָנג פּראַגען אַזעף דאַס לוסטשלאָסס אַנ- ציקיפען גערעגקט, אונד דאַס דעסהאַלב אינטערקאָנגטע, דורך פערפאַלגונג דיעזער שפּיר געלאַנג עס דער ווערדאַמערייע. אַס דרוטטען טאַגע וואַסטטליכע אבסטעקען מטגליעדער דער באַנדע אינגזיאַנגען, פאַן ווערלען דיעבען צום טאַדע פערי- אורטהיילט וואָרדען, אונד גין דער בעשטראַפונג אוהרעס פערבריעכעס דורך הענקערס אונד עגנ- גענגזעהען.

דאַס „פערזאַהרונגספּעסט"

(א יגע פאַרשעללונג אויס אַנדער בוכשטאַבען.)

עס געשעהט איסרט זעלטען, דאַס זיך דיא „יידישע פעסטער ציטונג" מיט איגענער אייגע טהעאַטערפאַרשטעללונג בעשאַפטיגט. דאַס ווייר דעסמאַל איגע איסנאַהמע פאַן דער רעגעל מאַ- כען, דאַס דיעגע טעפּערען גרינד: דיא בייטיגע יאָהרען אויס דאַס גגעזעלשאַפטליכע צוזאַממעלע- בען דער אויסטאַרבאַטשען אונד דער „פאַרגעס- מעען" יידישען גגעזעלשאַפט איסערדענטליך געלאַקטערט וואָרדען, יא דאַס גאַנץ צו עקסיסטי- איפּגעראַטט. דיא אויסטאַרבאַטצע וואַר עס, דיא דיא „יידישען אויסטאַרבאַטען", איינגען זיא, דיא אַנעסט צוזאַממענטראַפען, קאַהם. בעלייגענגר, זא פאַן „אַבען דער אַב" דאַס פּראַגרעלטע. אויף דען פּערזיע- דענען באַרלען, וא יך דיא אויסטאַרבאַצע אויער אויך דיא דשענטרי (מטשעלאַרע) צאַהלרייך איג- פאַנגען, וואָרדען דיא יידישען דאַמען אַלס „גיבט פאַרגאַנגען בעטראַבטעט, דיא יידישען כאַוואַרע- רע אבער קאָנגטען גיבט גור קיינע הבאַרעלגע אדער אַרעלגע דאַמען צום טאַנצע פּיהרען, זאַגערען זעלבסט דיא פאַנגגאַמערען כריסטען בוריגגרס טאַכטער אונד פּרייען, וואָרען „בעריטס ענגאַגירט" זא אַפּ אייגע זאַכע פאַן איגעס יידישען כאַוואַ- ליער צום טאַנצע אויפגאַפאַרדערט וואָרדען.

דאַס וואַר דאַנן אין דעסטעס אונד עבטעס „גלות". וואַס וויס איך דער איגאַבע יודע פאַן דער בישטעריקייט דעס גלות! יעגען דער גע- מרגגט איט. עגעטט ער זיך אין זיינע פאַמיליע, אין זין בית המדרש אדער אין זין „מחל" צוריקק אונד הער פינדעט ער ריכטיגען עזזאַטץ פּיר דיא צוריקקעהרונג. דיא אויס אין דער כריסטליכען געזעללשאַפט צוטהיל וואַרד; וא אַלל אבער דער „פאַרגעהמע" יודע עזזאַטץ פּיהרען?

דיא הייליגע אונד יסק אינגעקיט דעס פאַמיליענלעבענס האט אין דיעזען פּרייען דעם „מאַדערנע" פאַמיליענלעבען פלאַטץ גגעמאַכט אונד וואַס דעס איט. דאַס עלאַסס מאַן אינז הער צו בעשרייבען. יידישע אגגעלעגענהייטען. דיא אינטע- רעסען דער גגעמיגדע, דער קאָנפּעסאָר, אַר, וואַס בעדרייטען דיא פיר דיעגע גאַטטונג יודען. אַ י ן גלוק האט עס גגעגבען; יעגען דיא טאַאַרעטע דער פּרייא יודען אַ. דיא דער גראַפען ב. פערדינקעלט האַנגטע, דורך פערפאַלגונג דיעזער שפּיר געלאַנג עס דער ווערדאַמערייע. אַס דרוטטען טאַגע וואַסטטליכע אבסטעקען, מטגליעדער דער באַנדע אינגזיאַנגען, פאַן ווערלען דיעבען צום טאַדע פערי- אורטהיילט וואָרדען, אונד גין דער בעשטראַפונג אוהרעס פערבריעכעס דורך הענקערס אונד גגע- גענגזעהען.

דאַס „פערזאַהרונגספּעסט"

(א יגע פאַרשעללונג אויס אַנדער בוכשטאַבען.)

עס געשעהט איסרט זעלטען, דאַס זיך דיא „יידישע פעסטער ציטונג" מיט איגענער איגע טהעאַטערפאַרשטעללונג בעשאַפטיגט. דאַס ווייר דעסמאַל איגע איסנאַהמע פאַן דער רעגעל מאַ- כען, דאַס דיעגע טעפּערען גרינד: דיא בייטיגע יאָהרען אויס דאַס גגעזעלשאַפטליכע צוזאַממעלע- בען דער אויסטאַרבאַטשען אונד דער „פאַרגעס- מעען" יידישען גגעזעלשאַפט איסערדענטליך געלאַקטערט וואָרדען, יא דאַס גאַנץ צו עקסיסטי- איפּגעראַטט. דיא אויסטאַרבאַטצע וואַר עס, דיא דיא „יידישען אויסטאַרבאַטען", איגען זיא, דיא דאַס צוזאַממענטראַפען, קאַהם. בעלייגענגר, זא פאַן „אַבען דער אַב" דאַס פּראַגרעלטע. אויף דען פּערזיע- דענען באַרלען, וא יך דיא אויסטאַרבאַצע אויער אויך דיא דשענטרי (מטשעלאַרע) צאַהלרייך איג- פאַנגען, וואָרדען דיא יידישען דאַמען אַלס „גיבט פאַרגאַנגען בעטראַבטעט, דיא יידישען כאַוואַרע- רע אבער קאָנגטען גיבט גור קיינע הבאַרעלגע אדער אַרעלגע דאַמען צום טאַנצע פּיהרען, זאַגערען זעלבסט דיא פאַנגגאַמערען כריסטען בוריגגרס טאַכטער אונד פּרייען, וואָרען „בעריטס ענגאַגירט" זא אַפּ אייגע זאַכע פאַן איגעס יידישען כאַוואַ- ליער צום טאַנצע אויפגאַפאַרדערט וואָרדען.

דאַס וואַר דאַנן אין דעסטעס אונד עבטעס „גלות". וואַס וויס איך דער איגאַבע יודע פאַן דער בישטעריקייט דעס גלות! יעגען דער גע- מרגגט איט. עגעטט ער זיך אין זיינע פאַמיליע, אין זין בית המדרש אדער אין זין „מחל" צוריקק אונד הער פינדעט ער ריכטיגען עזזאַטץ פּיר דיא צוריקקעהרונג. דיא אויס אין דער כריסטליכען געזעללשאַפט צוטהיל וואַרד; יעגען דער „מחל" אַבער דער צוריקקעהרונג. דיא אויס אין דער כריסטליכען געזעללשאַפט צוטהיל וואַרד; וא אַלל אבער דער „פאַרגעהמע" יודע עזזאַטץ פּיהרען?

דיא הייליגע אונד יסק אינגעקיט דעס פאַמיליענלעבענס האט אין דיעזען פּרייען דעם „מאַדערנע" פאַמיליענלעבען פלאַטץ גגעמאַכט אונד וואַס דעס איט. דאַס עלאַסס מאַן אינז הער צו בעשרייבען. יידישע אגגעלעגענהייטען. דיא אינטע- רעסען דער גגעמיגדע, דער קאָנפּעסאָר, אַר, וואַס בעדרייטען דיא פיר דיעגע גאַטטונג יודען. אַ י ן גלוק האט עס גגעגבען; יעגען דיא טאַאַרעטע דער פּרייא יודען אַ. דיא דער גראַפען ב. פערדינקעלט

מיינע אבערמאַלינע נגעגענג עריאַלטע עיסט נאַך איינעס מאַנאַטס. אַלס דיא ווייר דענען הערען אינקוויזיטאָ- רען איינע גייט לעבענסקראַפט ביא מיר פערשיריסטען, לוהרען זיא מיך צו איינעס נייען פערהאַרע אונד ערקאַנגטען מיר נאַך דעסטען עיאַלגאַלאַיזיקיס דען דרייסטען אונד צוואר דען האַסטען מאַרטיראַר, דיא אַנגנאַנגטע פייער- מאַרטער צו.

דער הענקער ענטקליידעט מיך נאַנען, בעשטריך מיר דען לייב מיט אַל אונד באַנד מיך אין דען בערייטס ער- וואַהנטען אייזערנען אַקט פעסט, וואַרנטער ער אין לאַנג- זאַמען פייער אנטיריטע. אַלס איך דאַרויף נעזעטצט וואָר- דע, עפּפּאַנד איך זאַאַהל דורך דיא קאַלטע דעס אייזענס, אַלס דורך דיא פיכטע קאַמטערלוסט איינע שווערטראַהטע קאַרטע, וועלכע אבער באַלד אין בעהאַגליכע וואַרמע, דאַנן אין שטרעגערע היטצע אונד ערלעך אין דאַזעגרע מאַכגערע גלוטה איבערגינג. אַלס דער נעריך דעס בעראַנגטען פלייי- עס בעריטס דיא נאַנצע קאַמטער ערפּיללט האַטטע, אונד זיך מיין לייב צו פערקאָהלען אנפינג, וואַרדע איך פאַן דיעזעס שווערהאַטען מהראַנטטעל אבגענאַממען אונד צוריקקגעבראַכט. אינע אינזיכבאַרע, טיטצערדע האַנד וואַלטעט איבער מיך אונד מיינען פייער, וועלכער עבענ- פאַללס אַללע דייא פאַרטיגראַדע דורכגעמאַכט האַטטע, נאַך אינזאַלינען איבערשטאַנדענען שטרעגען נענאַזען וויר אונד נעזוגגען פיטיש קראַפט, זא דאַס דער פייגגשאַפט לינגע פערקאַהר אונד דיא שאַפאַרטען וויעדער פאַרטגע- טעטצט ווערדען קאָנטען.

זא פערבראַכטען וויר נעגען פינף מאָנאַט אין יענעס פּרייגגען אַרטע, ביז ווייר נעגען עגדע אָקטאָבער הערייסנע-

---

מיינע אבערמאַלינע נגעגענג עריאַלטע עיסט נאַך איינעס מאַנאַטס. אַלס דיא ווייר דענען הערען אינקוויזיטאָ- רען איינע גייט לעבענסקראַפט ביא מיר פערשיריסטען, לוהרען זיא מיך צו איינעס נייען פערהאַרע אונד ערקאַנגטען מיר נאַך דעסטען עיאַלגאַלאַיזיקיס דען דרייסטען אונד צוואר דען האַסטען מאַרטיראַר, דיא אַנגנאַנגטע פייער- מאַרטער צו.

* (כ ר י ס ט ע נ פ ע ר פ אַ ל ג ו נ ג) ערסט פאַר קורצעם זינד אין בונא אביבר 500 כריסטליכע פאַמיליען נעערדענעמעטצערט וואָרדען, גין קאַממען אייך איס צענטראַלאַפריקא נאַכריכטען, דאַס דיא מיסיאָנאַרע אונד בעמעהרטען כריסטען פאַן דען גראַסטען גלעפאַהרען בעדראָהט זינד.

* (ד י א א י ס ו י י ז י נ ג ע ן) דער פאַלען אויס פּרעסען דוערען פאַרט. אויס פערפאַססען נען מאָנאַט לאַנגטען אין גאַליציען 25 אויסגעזיעזענע פאַמיליען מיט 122 פערזאָנען אין, אויס גאַנצען זינד אין גאַליציען 507 אויס פּרעסען פערזאָנט פאַמיליען מיט 1434 פערזאָנען אויסגענאַממען וואָרדען. אין „תאָר!" דען וואָקקערען אונד אַעפערפּרעדיגען פאַלען אין גאַליציען

* (א י ן ש א נ ע ס א ל ט ע ר) לעטטען מאָנאַט איט דער פּרייא באַרבאַרא ק אַ ד ו ס אויס אַלטער פאַן 92 יאָהרען זאַמען ענטשלאַפען, דיא האַט דורך 65 יאָהרע אין דער דיעזע אָרטעס נאַך ריכטיגען 103 יאָהרע אַלטען עהעמאַנגעס. דערען מיטאַן קאָרבס (אייגעס אויגעל דעס „אַבריגעס דר. אַלטסאַנדער קאָהוט) אין גלקרוכער עהע גע- לעבט, אונד מעהר אַלס איין האַלבעס אָהרהונדערט אַלס העבאַממע געוויקט.

* (ד אַ ס ל י ס ט ש ל אַ ס ס ד ע ס ק אַ נ ג נ ס פּ אַ ן ב אַ י ע ר ן) איין דער דערענאיגזעל אויס דעמזעלבע פערזאיינגט אַללעס, וואַס קונסט אונד פּרונק איין אייגעס אויך פאַן נאַטור שאַפען אַרטפערזאיינגען קאָנן. פאַן דיעזעס דערפּרי- לינגען ביי דורך צום גראַסען טהיל דיא פינאַנ- ציעללע פערלעגענהייט קאָנג לוזוזעס דער, אונד דיא מיסטען טראַגען יעגען נטטבעצאַהלונג פאַן לעפערונגען אונד אַרבייטען זינד איין דיעזעס שלאַסס צוריקקעהרען. דיא מינגבער בלאַטטער בריגגען נון דיא נאַכריכטס, דאַס זינג מאָיסטאַט דאַיטער-קאָנג פּראַגען אַזעף דאַס לוסטשלאָסס אַנ- ציקיפען גערעגקט, אונד דאַס דעסהאַלב אינטער-

---

מיינע אבערמאַלינע נגעגענג עריאַלטע עיסט נאַך איינעס מאַנאַטס. אַלס דיא ווייר דענען הערען אינקוויזיטאָ- רען איינע גייט לעבענסקראַפט ביא מיר פערשיריסטען, לוהרען זיא מיך צו איינעס נייען פערהאַרע אונד ערקאַנגטען מיר נאַך דעסטען עיאַלגאַלאַיזיקיס דען דרייסטען אונד צוואר דען האַסטען מאַרטיראַר, דיא אַנגנאַנגטע פייער- מאַרטער צו.

* (כ ר י ס ט ע נ פ ע ר פ אַ ל ג ו נ ג) ערסט פאַר קורצעם זינד אין בונא אביבר 500 כריסטליכע פאַמיליען נעערדענעמעטצערט וואָרדען, גין קאַממען אייך איס צענטראַלאַפריקא נאַכריכטען, דאַס דיא מיסיאָנאַרע אונד בעמעהרטען כריסטען פאַן דען גראַסטען גלעפאַהרען בעדראָהט זינד.

* (ד י א א י ס ו י י ז י נ ג ע ן) דער פאַלען אויס פּרעסען דוערען פאַרט. אויס פערפאַססען נען מאָנאַט לאַנגטען אין גאַליציען 25 אויסגעזיעזענע פאַמיליען מיט 122 פערזאָנען אין, אויס גאַנצען זינד אין גאַליציען 507 אויס פּרעסען פערזאָנט פאַמיליען מיט 1434 פערזאָנען אויסגענאַממען וואָרדען. אין „תאָר!" דען וואָקקערען אונד אַעפערפּרעדיגען פאַלען אין גאַליציען

* (א י ן ש א נ ע ס א ל ט ע ר) לעטטען מאָנאַט איט דער פּרייא באַרבאַרא ק אַ ד ו ס אויס אַלטער פאַן 92 יאָהרען זאַמען ענטשלאַפען, דיא האַט דורך 65 יאָהרע אין דער דיעזע אָרטעס נאַך ריכטיגען 103 יאָהרע אַלטען עהעמאַנגעס. דערען מיטאַן קאָרבס (אייגעס אויגעל דעס „אַבריגעס דר. אַלטסאַנדער קאָהוט) אין גלקרוכער עהע גע- לעבט, אונד מעהר אַלס איין האַלבעס אָהרהונדערט אַלס העבאַממע געוויקט.

* (ד אַ ס ל י ס ט ש ל אַ ס ס ד ע ס ק אַ נ ג נ ס פּ אַ ן ב אַ י ע ר ן) איין דער דערענאיגזעל אויס דעמזעלבע פערזאיינגט אַללעס, וואַס קונסט אונד פּרונק איין אייגעס אויך פאַן נאַטור שאַפען אַרטפערזאיינגען קאָנן. פאַן דיעזעס דערפּרי- לינגען ביי דורך צום גראַסען טהיל דיא פינאַנ- ציעללע פערלעגענהייט קאָנג לוזוזעס דער, אונד דיא מיסטען טראַגען יעגען נטטבעצאַהלונג פאַן לעפערונגען אונד אַרבייטען זינד איין דיעזעס שלאַסס צוריקקעהרען. דיא מינגבער בלאַטטער בריגגען נון דיא נאַכריכטס, דאַס זינג מאָיסטאַט דאַיטער-קאָנג פּראַגען אַזעף דאַס לוסטשלאָסס אַנ- ציקיפען גערעגקט, אונד דאַס דעסהאַלב אינטער-

מידערעם מלטאַ־שטראַפגעזעץ. דיא אנטוואָרט ערהיילט ער פאַן דעם מיניסטער־פּראָווינציאַל ס י ס א. דער אין דער גאַנצען לאַנדשטורם־פּעריאָדענגעזעץ נאָך קיין וואָרט געשפּראָכען האָט, וואָס געגען דיזע שטעטע בעריישטאַפט דען מיניסטער־פּאַלדעגען ציר הילפע צו קאָמען. זעהר אויפאַלענד־לענד וואָר. ער שילדערט זיך דיא שווערע־זיגקייטען, דיא זיך דער אויפאַרבויטונג איינעם נייען מלטאַר־שטראַפגעזעטצעס ענטגעגענשטעלען, ווענדאַלב דיא רעגירונג קיינען בעשטימטען טערמין פאַר־שריבען לאַסען קאָנען.

ענדליך וואָרדע איבער דיא קאָמפּאַנדאָשפּאַ־נע פערהאַנדלט, דיא אין אינגלאַנד אינגאַרישע, אין קראַאַציען קראַאַטיש זיין ווערד.

דיעזע פּלעטס דיא שפּעטערדאַטטע וויטער.

דער צאַללדריינג.

עס איז אין טרעפּלדעס יידישע שפּרעכ־וואָרט: „ביא עהעלטען, ווען דיא קרעגען, שראַנט זיך דער דלות, דערכ.“ איך אינזערע מאַנאַרכיע האָט זיך מיט דייטשלאַנד צו אינעם טרעטען, אונד שטענדיגס עהעלך געאַרבעטט, דיא אבער דער דלות איז בייזען זיטען אין דער לאַנדווירטשאַפט, אין דער אינדוסטריע אונד אין דען געוועבען פאַ־הערדשט, זא האָט אין צאַללדריינג דען עהעלבען פּרעדען געטרוגען, דעסטען אינגאַבטעט דיא פּער־בנדונג ווייטער פאַרבעשטעהט.

פּרעסט בעסמאַרק האָט אונס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך דיא ערקלערונג אבגעגעבען, דאַס דאָס פאַלטשע בונדעס גאַנץ אונאַבהאַנגיג דיא פאַן דען אינגערן ווירטשאַפטלבען מאַרקענגעבייטען אויפגעהאָבען.

אבער דאָס אינס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך דיא ערקלערונג אבגעגעבען, דאַס דאָס פאַלטשע בונדעס גאַנץ אונאַבהאַנגיג דיא פאַן דען אינגערן ווירטשאַפטלבען מאַרקענגעבייטען אויפגעהאָבען.

אבער דאָס אינס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך בעשטעהט.

אבער דאָס אינס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך בעשטעהט.

אבער דאָס אינס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך בעשטעהט.

אבער דאָס אינס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך בעשטעהט.

אבער דאָס אינס דורך דיא ערדאַ־הונג דער געשטוועצאַללע אינע טיעפע וואונדע געשלאגען. ער האָט דעם געטהאַן אינגאַבטעט דעם פּרייגישאַפטלבען פאַלטשען בונדעסטאַט דאָס טעטערייך־אונגאַרן אונד דייטשלאַנד בעשטעהט. דער דייטשע קאַנצלער האָט נאַמליך בעשטעהט.

פאַלליעטאָן.

דיא אויפגעקלאַרטען.

(73־סטע פאָרזעטצונג אונד שלוסס.)

„מיינע מוטטער איז מיט מיר הערזענגראָסען, אין דיא צו בייטען, אונד אינע בוסע אייפצולעגען. עלליבען דיא, דאַס איך דיא צו איהנען פיהרע.“

„נעוויס,“ אנטוואָרטעטע דער יאַבבינער. „איך פיהרע דען דאַנוט איהרע פרייא מוטטער, איך אייפעלך דורך וועלכע דער בוסע איהר ריקקעהר צו דאָרטשנעהרען, פאַללקאָמען בעזעטצונג.“

„עלליבען דיא מיר, הערר יאַבבינער, דיא צו בייטען, אין דיעזער אנגעלעגענהייט דיא אנגעגרייפענע נעזונדהייט מיינער מוטטער צו בערוקסיכטיגען, אונד ניכט פיעל אַאַן איהר צו פערלאַנגען.“

„ווען דיא אונבעזאָרגט, מיין הערר,“ שפּראַך דער יאַבבינער, „איך ווערדע דיינע אנגעהענען אלס פאַטטען אונד קאָמען.“

הייניך נינג, אין ווינע מוטטער צו האַלען. ער פיהרטע דיעזע אין דאָס הויז דעם יאַבבינערס אונד עגטפערנטע זיך ווידער, אין ניכט צייטע דער דעטשיפרונג דייזער מוטטער צו זיין. —

„ווען דיא מיר ווילליקאָמען, גנאַדיגע פרייא!“ דע־דעטע דער יאַבבינער דיא אייגפרעטענדע אן, נאַכדעם ער דיא אייגענפערדעם האָטטע, זיך צו זעטצען. „איהר הערר זאָהן האָט מיר בעריישט איהר אנליגען מוטטערליכ, אונד דאָס איהם עוואָנט, דאָס איך איהרען וואונש פיר פאַללקאָמען בערעכטיגט האַלטע. אבער איך בין ניכט דער אנזיכט דאָס דיא דורך שווערע בוסאיגונגען איהרע גע־זונדהייט ערשטעהען אונד איהר לעבען עפעקיריעען. איך ווילל איהנען אי גען אנדערען אַרשלאַג מאַכען. עפעזיעזע דען דיא מאַן איהרע נאָטטע אייגאָאָטטען דיא ווייגע אלס מאַלך פיר זיך. אלליעס אינדיגע אבער מאַנען דיא הצאַז בעטטטטען, דאָס זאָלכע יודען אונד יודיגען. ווילכע איס נאָטטע דען גענגלישען מוטטאַנאַרן אין דיא אינטע נעטיעבען ווערדען, נעיעטטעטע, אונד מאַך דעם אינבע־מיטטע בעוואָהרט בלייבען. איך מאַכטע איהנען דאָטטען, צו דיעזעם צוויעקקע איהרען וואָהנוטיטען אין לאַנדאַן צו נעהמען. דער דאָטטיגע אבעריאַבבינער אונד דעטטען גע־מאַהלין ווערדען נעגען בעטיגע זיין, איהנען צו העלפען, דיעזעם שאַנע אַרבאַבען אויטצוזוהרען. דיא ווערדען דיא פערנאַנגענהייט אם בעטטען דאַדורך זוהנען, דאָס דיא אנדע־דעע אַאַר דעם פערגעהען שטעהען, ווילכעם איהר נעוויטטען בעראַטטעם.“

„איך דאַנקע איהנען, הערר יאַבבינער,“ גענטגעגנעטע יאַוטעטע, „איהר יאָטטע אויטט נים אונד אייגלייטטעטע; איך ווערדע דעטטעלבען אַאַלע לייטטען. פרייליך ווידער דיא פערגעגנוג אַאַן דען מיינען מיר שווער ווערדען, מאַנע אויך דיעזער נאָטטע שטעטיג צור זוהנע מיינער פערגעהען בייטראַגען.“

יאַוטעטע האָט דיעזען גענטטלען צור פראַגע גע־מאַכט. איהר וואָהנוט אין לאַנדאַן אונד אויטט אין אייטיגען מיטגליעדער דערזעלבען יידישען פערעיגע, ווילכע עס זיך צור אייגאַבע מאַכטע, דען בעטטערבענען דער מוטטאַנאַ־דע גענטגען צו ווייטען. עס איטט נים צו בעזיגען דאָס יעטטע נאָך גענגעטטאַנגען איהר אָדער איהרע זאָהנ־גע גע־אַבבעלד ווערדע.

דאָס פערהאַלטען דעם נאָטטען פערלעבער. צו זיי־נעם אַרגאַטטען אַאַלגעזאָהן אויטט דאָס בעטטע געגליע־בען; יאַאַן מערטאַלס וואָר דיא נאָטטליכע אַאַטטליע וואָ־כען לאַנג אויף דער ווילאַ אם דייען צוים בעוויכ.

פּרינצעטטען מעלאַנע אַאַן וואַלדטהוט־יטטאַר בלייב אונטעראַהלע.

וואונדערבארע רעטטונג.

(9־טע פאָרזעטצונג.)

דא איך דורך דיא נאָט נים אטטען קאָנטע, אַאַ־נעטע איך דען מוט, וואָרוך מיר דאָס וואַטטער דורך בייטע צוגלייך אין דיא קעהלע דאָנג. מאַן דענקע זיך נין דען מאַדעטראַאַטטע, דען איך בעטטאַנד; אויף דער אייגען דיטטע דאָנגע זיך דאָ: בלוט דעריים. אויף דער אנדערן דאָטטע איך דאָס טייכליך אייגדרינגענדע וואַטטער צו שלוקקען, אויף דער דריטטען גענדיג וואָלטע איך אטטען!

מיין אטטעם וואַרד אימטער גע־ראַסטע, איך דאָ־בעלטע טיעפ אויף, אין קאָטטאַאַטטע ציטטע דיא אינטיגע־דעטע מיינען נאָהען מאָר; דאָ מאַן מיר אבער צו נייען קוילען אייטבעוואָהרען וואָלטע, וואַרד איך שנעלל לאַנגע־גען, אויף דען קאָפּף נעטטטעלט, וואָבייא איך אייגען שראַאַ אטטטעטע מיט בלוט פערטטעגנע אַאַן מיר נאָב, אונד אין מיינען קעקעטע צוריקגענבראַכע.

דעם נייען מאַרטעם האָט געטטטע דיטטע פאַר־טטעגנד איטט. אייגען הויב האָבען דיא מאַנען זיך געגען מי־מאַנען בערטטע: עס איטט דאָס אייזען־באַהן־מאַטעלל (פערטראָ) אַאַן אינז געקרייצט וואָרדען, נאָך וועלכעם דער טראַאַטטאַרט רומאַני־שען געטטרייעס אויף אינזערען באַהנען בערטטעגדע פאַרטטיעלע געגעטטען. דיא עגטצעהונג דיעזער פאַר־טטיעלע איטט זעהר שטעטצליך. עס קאָנגען אבער נאָר אנדערע הויבע נאַבאַאַלגען, ווען דער מליינע גערנגראַאַ אין דיעטטע טראַטצע פערהאַרדט.

* * *

אין אנבעטראַכט אינזערער פאַלקטטיטטע־שאַאַטטליכען לאַגע האָט דער פאַלקטטיטטראַאַטט־ליכע אויטטטטט דעם אבגעאַרדנעטטען אין דיינער פאַרגעטטרעגען זטטצונג בעשלאַאַטטען, דאָאַטט דען אייגגעטטרעגען 5 געזטצעגטטייטען (ווענע לטטטאַטטיטעל אינזערער פרייטאַגגטטטעטע) דער גע־זעטצגטטוטאַרט אבער דיא אבאַנדערונגען אים צאַללטאַרטיגע צייטטט פערהאַנדעלט ווערדע. דאָ־מיט דיא אַאַ 1־טען יולי בערטטט אין אנגעגדונג קאָמטטען קאָנגען.

מעטטטיטעענע גיאָגרטטטען.

* (דאָס שיקזאַל אירלאַנדס.) שאַן דיא אַללגעמאַאַטטע צייט ווידר דיא ענגטטידונג ברינגען, אַאַ אירלאַאַד פרייא ווערדע אַאַן דעם אנגלטטען דרוקקע, אַאַ עס אינע אינגעע פער־וואַלטונג. אין אינגעגעס אַאַלאַאַטטעגע עהאַלטע, אדער אַאַ עס ווינע פיעהרטע־פעטטאַהרטען קאָמטטע ווייטער פאַרטטעטטע, דיא אנגטטטידעגדע אבטטטטטמטונג אבער דיא דעפאַרטטאַלאַגע דעם אנגלטטען מיגטטטע־פּאַרטעטען שטעהט נאָהע בעפאָר, דיעזע אבטטטטטמטונג ווידר אבער דאָס שיקזאַל אינגע גאַנגען לאַנדעס אנטטטטטען. מאַגע אנגלאַאַד דיינע גראַאַס אַרין בעטטאַטטען. דאָס עס דער אנטטעדדרקקטען נאַטאַן אַרדע פרייהייט פ ר י־וו ל ל ע ן צוריקגיבט אונד דאָדורך אַללע אין אַרדע בעגאַנגענען ווידען גוטטאַאַטטען. ג ר אַ ד ס ט אַ ן דער קרוגע שאַפּפער דער דעפאַרטטאַלאַ־גע האָט דורך ערגאַללען דורך דעזע הערדליכע טאַאַטטען אינגען פלאַטטען נעגען דען גראַאַטטען אַאַלטטע־אַהלטאַאַטטען געדוכערט.

* (דיא ב י ד ע ן אַ ל ע ק אַ נ ד ע ר.) ווינען נים אַללעס טיטטטט, זא איטט דיא אויטאַהנונג צוטטטען דעם רוטטטטען צאַר אונד דעם בולגאַרטטטען פרטטטען נאַרע בעפאַאַטטטעגענד. פרטטט אַללגעמאַ־דער. דער גענגעראַטטע דיא אַאַן דען טרקקען גע־וואַנגענע פראַטטען אַאַטטטעלען בעריטטע, עהרטערט נאַאַלד אַאַרגעטטטען וואַרדענד ווינעם אטטטטען.

פאַלליעטאָן.

דיא אויפגעקלאַרטען.

(73־טע פאָרזעטצונג אונד שלוסס.)

„מיינע מוטטער איטט מיט מיר הערזענגראָסען, אין דיא צו בייטען, אונד אינע בוסע אייפצולעגען. עלליבען דיא, דאָס איך דיא צו איהנען פיהרע.“

„נעוויס,“ אנטוואָרטעטע דער יאַבבינער. „איך פיהרע דען דאַנוט איהרע פרייא מוטטער, איך אייפעלך דורך וועלכע דער בוסע איהר ריקקעהר צו דאָרטשנעהרען, פאַללקאָמען בעזעטצונג.“

„עלליבען דיא מיר, הערר יאַבבינער, דיא צו בייטען, אין דיעזער אנגעלעגענהייט דיא אנגעגרייפענע נעזונדהייט מיינער מוטטער צו בערוקסיכטיגען, אונד ניכט פיעל אַאַן איהר צו פערלאַנגען.“

„ווען דיא אונבעזאָרגט, מיין הערר,“ שפּראַך דער יאַבבינער, „איך ווערדע דיינע אנגעהענען אלס פאַטטען אונד קאָמען.“

הייניך נינג, אין ווינע מוטטער צו האַלען. ער פיהרטע דיעזע אין דאָס הויז דעם יאַבבינערס אונד עגטפערנטע זיך ווידער, אין ניכט צייטע דער דעטשיפרונג דייזער מוטטער צו זיין. —

„ווען דיא מיר ווילליקאָמען, גנאַדיגע פרייא!“ דע־דעטע דער יאַבבינער דיא אייגפרעטענדע אן, נאַכדעם ער דיא אייגענפערדעם האָטטע, זיך צו זעטצען. „איהר הערר זאָהן האָט מיר בעריישט איהר אנליגען מוטטערליכ, אונד דאָס איהם עוואָנט, דאָס איך איהרען וואונש פיר פאַללקאָמען בערעכטיגט האַלטע. אבער איך בין ניכט דער אנזיכט דאָס דיא דורך שווערע בוסאיגונגען איהרע גע־זונדהייט ערשטעהען אונד איהר לעבען עפעקיריעען. איך ווילל איהנען אי גען אנדערען אַרשלאַג מאַכען. עפעזיעזע דען דיא מאַן איהרע נאָטטע אייגאָאָטטען דיא ווייגע אלס מאַלך פיר זיך. אלליעס אינדיגע אבער מאַנען דיא הצאַז בעטטטטען, דאָס זאָלכע יודען אונד יודיגען. ווילכע איס נאָטטע דען גענגלישען מוטטאַנאַרן אין דיא אינטע נעטיעבען ווערדען, נעיעטטעטע, אונד מאַך דעם אינבע־מיטטע בעוואָהרט בלייבען. איך מאַכטע איהנען דאָטטען, צו דיעזעם צוויעקקע איהרען וואָהנוטיטען אין לאַנדאַן צו נעהמען. דער דאָטטיגע אבעריאַבבינער אונד דעטטען גע־מאַהלין ווערדען נעגען בעטיגע זיין, איהנען צו העלפען, דיעזעם שאַנע אַרבאַבען אויטצוזוהרען. דיא ווערדען דיא פערנאַנגענהייט אם בעטטען דאַדורך זוהנען, דאָס דיא אנדע־דעע אַאַר דעם פערגעהען שטעהען, ווילכעם איהר נעוויטטען בעראַטטעם.“

„איך דאַנקע איהנען, הערר יאַבבינער,“ גענטגעגנעטע יאַוטעטע, „איהר יאָטטע אויטט נים אונד אייגלייטטעטע; איך ווערדע דעטטעלבען אַאַלע לייטטען. פרייליך ווידער דיא פערגעגנוג אַאַן דען מיינען מיר שווער ווערדען, מאַנע אויך דיעזער נאָטטע שטעטיג צור זוהנע מיינער פערגעהען בייטראַגען.“

יאַוטעטע האָט דיעזען גענטטלען צור פראַגע גע־מאַכט. איהר וואָהנוט אין לאַנדאַן אונד אויטט אין אייטיגען מוטטליכער דערזעלבען יידישען פערעיגע, ווילכע עס זיך צור אייגאַבע מאַכטע, דען בעטטערבענען דער מוטטאַנאַ־דע גענטגען צו ווייטען. עס איטט נים צו בעזיגען דאָס יעטטע נאָך גענגעטטאַנגען איהר אָדער איהרע זאָהנ־גע גע־אַבבעלד ווערדע.

דאָס פערהאַלטען דעם נאָטטען פערלעבער. צו זיי־נעם אַרגאַטטען אַאַלגעזאָהן אויטט דאָס בעטטע געגליע־בען; יאַאַן מערטאַלס וואָר דיא נאָטטליכע אַאַטטליע וואָ־כען לאַנג אויף דער ווילאַ אם דייען צוים בעוויכ.

פּרינצעטטען מעלאַנע אַאַן וואַלדטהוט־יטטאַר בלייב אונטעראַהלע.

וואונדערבארע רעטטונג.

(9־טע פאָרזעטצונג.)

דא איך דורך דיא נאָט נים אטטען קאָנטע, אַאַ־נעטע איך דען מוט, וואָרוך מיר דאָס וואַטטער דורך בייטע צוגלייך אין דיא קעהלע דאָנג. מאַן דענקע זיך נין דען מאַדעטראַאַטטע, דען איך בעטטאַנד; אויף דער אייגען דיטטע דאָנגע זיך דאָ: בלוט דעריים. אויף דער אנדערן דאָטטע איך דאָס טייכליך אייגדרינגענדע וואַטטער צו שלוקקען, אויף דער דריטטען גענדיג וואָלטע איך אטטען!

מיין אטטעם וואַרד אימטער גע־ראַסטע, איך דאָ־בעלטע טיעפ אויף, אין קאָטטאַאַטטע ציטטע דיא אינטיגע־דעטע מיינען נאָהען מאָר; דאָ מאַן מיר אבער צו נייען קוילען אייטבעוואָהרען וואָלטע, וואַרד איך שנעלל לאַנגע־גען, אויף דען קאָפּף נעטטטעלט, וואָבייא איך אייגען שראַאַ אטטטעטע מיט בלוט פערטטעגנע אַאַן מיר נאָב, אונד אין מיינען קעקעטע צוריקגענבראַכע.